

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

LATINSKI JEZIK

VIŠA RAZINA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2023./2024.

LATA.55.HR.R.K1.32

57446

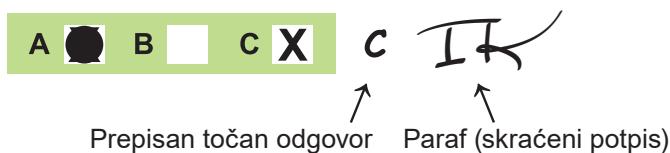
Latinski jezik

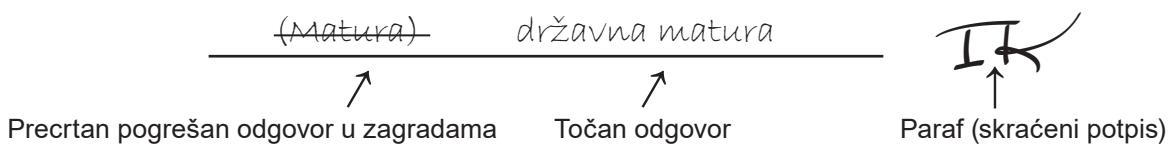
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

- A B C

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

DRŽAVNA MATURA

LATINSKI JEZIK – viša razina

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!L
A
T
A

List za odgovore

D-S055

1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	20. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	21. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	22. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	23. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	24. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
6. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	25. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
7. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	26. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
8. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	27. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
9. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	28. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
10. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	29. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
11. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	30. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
12. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	31. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
13. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	32. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
14. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	33. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
15. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	34. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
16. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	35. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
17. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	36. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
18. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	37. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
19. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	38. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

Šifra ocjenjivača: _____	LATA.55.HR.R.L1.02 57447
NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI	NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE

List za ocjenjivača

LATA

39.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
40.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
41.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
42.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
43.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
44.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
45.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
46.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
47.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
48.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
49.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
50.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
51.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
52.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
53.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
54.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
55.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
56.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
57.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
58.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
59.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
60.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
61.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
62.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

63.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
64.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
65.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
66.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
67.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
68.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
69.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
70.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **120** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li zalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 30 stranica, od toga 2 prazne.

Prva ispitna cjelina – nevezani zadatci

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

1. **Erat Hortensius in bello primo anno miles.**

Što je Hortenzije prema zadanoj rečenici bio u ratu?

- A. glasnik
- B. graditelj
- C. vojnik
- D. zapovjednik

(1 bod)

2. **Aemilio consule ingentes Gallorum copiae Alpes transierunt.**

Kakve su čete prema zadanoj rečenici prešle Alpe?

- A. brze
- B. hrabre
- C. konjaničke
- D. mnogobrojne

(1 bod)

3. **Vergilium vidi tantum.**

Koji je prijevod zadane rečenice?

- A. Samo Vergilije vidi.
- B. Samo je Vergilije video.
- C. Vidim samo Vergilija.
- D. Video sam samo Vergilija.

(1 bod)

4. Is Romam cum ingenti gloria venit.

Koji je prijevod podcrтанога dijela rečenice?

- A. On će doći.
- B. On je došao.
- C. Njima će doći.
- D. Njima je došao.

(1 bod)

5. Koji je pjesnik autor stiha *Vivamus, mea Lesbia, atque amemus?*

- A. Horacije
- B. Katul
- C. Plaut
- D. Propercije

(1 bod)

6. Koje je od navedenih djela napisao Horacije?

- A. *Aeneis*
- B. *Ars amatoria*
- C. *Carmen saeculare*
- D. *Georgica*

(1 bod)

7. O čemu govori Vergilije u svojem nacionalnom epu?

- A. o dolasku praoca rimskoga naroda na tlo Italije
- B. o junačkim ratovima protiv Gala i Germana
- C. o rimskim kraljevima i njihovim postignućima
- D. o uspostavi republike i njezinoj važnosti za Rimljane

(1 bod)

8. U kojemu od navedenih stihova treba provesti eliziju?

- A. principio terram, ne non aequalis ab omni
- B. sic ubi dispositam quisquis fuit ille deorum
- C. parte foret, magni speciem glomeravit in orbis
- D. congeriem secuit sectamque in membra coegit

(1 bod)

9. Koja od navedenih riječi znači *vrlina*?

- A. genus
- B. modus
- C. opus
- D. virtus

(1 bod)

10. Koja od navedenih riječi znači *vjerovati*?

- A. condere
- B. credere
- C. crescere
- D. cupere

(1 bod)

11. Koja od navedenih riječi **ne označava** životinju?

- A. canis
- B. equus
- C. ignis
- D. lupus

(1 bod)

12. Koje je značenje riječi *numquam*?

- A. nikad
- B. ponekad
- C. sad
- D. uvijek

(1 bod)

13. Koje je značenje latinskoga glagola od kojega dolazi riječ *peticija*?

- A. čitati
- B. pisati
- C. tražiti
- D. voditi

(1 bod)

14. Koja je od navedenih riječi sinonim riječi *appellare*?

- A. dubitare
- B. laudare
- C. servare
- D. vocare

(1 bod)

15. Koja je od navedenih riječi antonim riječi *longus*?

- A. brevis
- B. ingens
- C. sapiens
- D. utilis

(1 bod)

16. Na obali koje je rijeke vučica spasila Romula i Rema?

- A. na obali Aheronta
- B. na obali Pada
- C. na obali Stiksa
- D. na obali Tibera

(1 bod)

17. Koliko su se često održavali izbori za konzule u Rimskoj Republici?

- A. jednom u šest mjeseci
- B. jednom u godini
- C. jednom u četiri godine
- D. jednom u pet godina

(1 bod)

18. Što od navedenoga označava kućni oltar rimske kuće?

- A. atrium
- B. lararium
- C. peristylum
- D. vestibulum

(1 bod)

19. U kojoj je građevini pokopan car Hadrijan?

- A. u amfiteatru
- B. u bazilici
- C. u cirku
- D. u mauzoleju

(1 bod)

20. Koja od navedenih riječi potječe iz latinskoga jezika?

- A. didaskalije
- B. inspicijent
- C. orkestar
- D. protagonist

(1 bod)

21. Koji se hrvatski grad nalazi na mjestu antičke Marsonije?

- A. Cavtat
- B. Osijek
- C. Slavonski Brod
- D. Varaždinske Toplice

(1 bod)

22. Koji se od navedenih latinskih izraza prevodi *pod prijetnjom kazne*?

- A. *Corpus delicti*.
- B. *In flagranti*.
- C. *Ipso facto*.
- D. *Sub poena*.

(1 bod)

Druga ispitna cjelina – zadatci vezani za prozni tekst

Skupina zadataka sadrži dvadeset zadataka vezanih za izvorni tekst.

Svaka rečenica u tekstu označena je brojem.

Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

Marcus Tullius Cicero, *In Verrem*, II, 4, 72

(1) Segesta est oppidum peretus in Sicilia, iudices, quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente conditum esse demonstrant. (2) Itaque Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur. (3) Hoc quondam oppidum, cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret, a Carthaginiensibus vi captum atque deletum est, omniaque quae ornamento urbi esse possent Carthaginem sunt ex illo loco deportata. (4) Fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum, cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.

Komentar

- (1) Segesta, -ae, f. – Segesta, ime grada; pervetus, perveteris – vrlo star;
fugio, 3. fugi, fugiturus – pobjeći; condo, 3. condidi, conditum – osnovati; demonstro, 1. – kazivati
- (2) itaque – zbog toga; Segestanus, -i, m. – stanovnik Segeste, Segestanac;
non solum... verum etiam – ne samo... nego i; perpetuus, 3 – neprekinut, trajan;
societas, -atis, f. – savez; cognatio, -ionis, f. – srodstvo;
coniungo, 3. coniunxi, coniunctum – povezati; arbitror, 1. – smatrati
- (3) quondam – nekada; Poenus, -i, m. – Punjanin; sua sponte – svojewoljno; bello, 1. – ratovati;
Carthaginiensis, -is, m. – Kartažanin; capio, 3. cepi, captum – osvojiti;
deleo, 2. delevi, deletum – razoriti; ornamentum, -i, n. – ukras; deporto, 1. – odnijeti
- (4) aes, aeris, n. – mjed; simulacrum, -i, n. – kip; cum... tum – kako... tako; summus, 3 – najviši;
praeditus, 3 – obilježen; religio, -onis, f. – štovanje; singularis, -e – jedinstven;
opus, -eris, n. – rad; artificium, -ii, n. – umijeće; perficio, 3. perfeci, perfectum – dovršiti

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

23. **Segesta est oppidum pervetus in Sicilia, iudices, quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente conditum esse demonstrant.**

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 1)

- A. atributa
- B. objekta
- C. predikata
- D. subjekta

(1 bod)

24. **Segesta est oppidum pervetus in Sicilia, iudices, quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente conditum esse demonstrant.**

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 1)

- A. oppidum
- B. iudices
- C. Aenea
- D. loca

(1 bod)

25. **Segesta est oppidum pervetus in Sicilia, iudices, quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente conditum esse demonstrant.**

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 1)

- A. Segesta
- B. oppidum
- C. Aenea
- D. Troia

(1 bod)

26. **Itaque Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur.**

Što prema zadanoj rečenici povezuje Segestance i Rimljane? (v. 2)

- A. samo srodstvo i prijateljstvo
- B. srodstvo, prijateljstvo i istina
- C. samo savezništvo i prijateljstvo
- D. savezništvo, srodstvo i prijateljstvo

(1 bod)

27. **Itaque Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur.**

Koji je prijevod podcrtanoga dijela zadane rečenice? (v. 2)

- A. po rimski narod
- B. s rimskim narodom
- C. o rimskome narodu
- D. bez rimskoga naroda

(1 bod)

28. **Itaque Segestani non solum perpetua societate atque amicitia, verum etiam cognatione se cum populo Romano coniunctos esse arbitrantur.**

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 2)

- A. smatra da je povezan
- B. smatra se da je povezan
- C. smatraju da su povezani
- D. smatralo se da su povezani

(1 bod)

29. **Hoc quondam oppidum, cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret, a Carthaginiensibus vi captum atque deletum est, ...**

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadane rečenice? (v. 3)

- A. Kartažani su silom osvojili grad.
- B. Kartažani su dugo opsjedali grad.
- C. Grad je nerado zaratio s Kartažanima.
- D. Grad se dobrovoljno predao Kartažanima.

(1 bod)

30. **Hoc quondam oppidum, cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret, a Carthaginiensibus vi captum atque deletum est, ...**

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 3)

- A. quondam
- B. oppidum
- C. civitas
- D. nomine

(1 bod)

31. ... omniaque quae ornamento urbi esse possent Carthaginem sunt ex illo loco deportata.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 3)

- A. u Kartagu
- B. u Kartagi
- C. iz Kartage
- D. zbog Kartage

(1 bod)

32. ... omniaque quae ornamento urbi esse possent Carthaginem sunt ex illo loco deportata.

Koji je prijevod podcrтанога dijela rečenice? (v. 3)

- A. na ono mjesto
- B. na ovo mjesto
- C. s onoga mjesta
- D. s ovoga mjesta

(1 bod)

33. Fuit apud Segestanos ex aere Dianaē simulacrum, cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.

Koju funkciju u rečenici ima podcrtna riječ? (v. 4)

- A. apozicije
- B. atributa
- C. objekta
- D. subjekta

(1 bod)

34. Fuit apud Segestanos ex aere Dianaē simulacrum, cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.

Od kojega je materijala prema zadanoj rečenici bio izrađen kip? (v. 4)

- A. od zlata
- B. od mjedi
- C. od srebra
- D. od željeza

(1 bod)

- 35. Fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum, cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.**

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadane rečenice? (v. 4)

- A. Segestanci su štovali Dijanu.
- B. Segestanci nisu bili religiozni.
- C. Segestanci su izvozili mјed.
- D. Segestanci nisu bili vješti umjetnici.

(1 bod)

- 36. Fuit apud Segestanos ex aere Dianae simulacrum, cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.**

Kakav je prema zadanoj rečenici bio kip? (v. 4)

- A. napola dovršen
- B. polegnut
- C. savršeno izrađen
- D. uzdignut

(1 bod)

- 37. Koje je od navedenih djela Ciceronovo?**

- A. *De oratore*
- B. *Bellum Catilinae*
- C. *Commentarii de bello civili*
- D. *Ab urbe condita*

(1 bod)

- 38. Kojim je govorom Ciceron razotkrio urotu protiv Republike?**

- A. *In Catilinam*
- B. *In Verrem*
- C. *Pro Archia poeta*
- D. *Pro Milone*

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječu ili s nekoliko riječi).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

39. **Segesta est oppidum peretus in Sicilia...**

Kako glasi podcrtana riječ u perfektu u istome licu, broju i načinu?

(1 bod)

40. **Segesta est oppidum peretus in Sicilia, iudices, quod ab Aenea fugiente a Troia atque in haec loca veniente conditum esse demonstrant.**

Koja se konstrukcija nalazi u zadanoj rečenici?

(1 bod)

41. **Hoc quondam oppidum, cum illa civitas cum Poenis suo nomine ac sua sponte bellaret,...**

Kako glasi podcrtana riječ u istome padežu u množini?

(1 bod)

42. ... cum summa atque antiquissima praeditum religione tum singulari opere artificioque perfectum.

Kako glasi pozitiv podcrtane riječi u istome rodu, broju i padežu?

(1 bod)

43. Kako se zove rimska božica lova?

(1 bod)

44. Koje je značenje latinske imenice od koje dolazi pojam *nominacija*?

(1 bod)

45. Kako na latinskome glasi izreka Za svoj dom?

(1 bod)

46. Koja je kratica za Ciceronov *praenomen*?

(1 bod)

Treća ispitna cjelina – zadatci vezani za tekst u stihovima

Skupina zadataka sadrži dvadeset zadataka vezanih za izvorni tekst.

Svaki stih u tekstu označen je brojem. Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj stiha na koji se taj zadatak odnosi.

Publius Vergilius Maro, *Aeneis*, VI, 248-261

Supponunt alii cultros tepidumque cruorem
suscipiunt pateris. Ipse atri velleris agnam
Aeneas matri Eumenidum magnaequa sorori
ense ferit, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam;
tum Stygio regi nocturnas incohat aras 5
et solida imponit taurorum viscera flammis,
pingue super oleum fundens ardentibus extis.
Ecce autem primi sub lumina solis et ortus
sub pedibus mugire solum et iuga coepta moveri
silvarum, visaeque canes ululare per umbram 10
adventante dea. "Procul, o procul este, profani,"
conclamat vates, "totoque absistite luco;
tuque invade viam vaginaque eripe ferrum:
nunc animis opus, Aenea, nunc pectore firmo."

Komentar

- (1) suppono, 3. supposui, suppositum = zabiti, zabosti; culter, -tri, m. – nož; tepidus, 3 – topao; cruor, -oris, m. – krv
- (2) suscipio, 3. suscepi, susceptum – prihvati; patera, -ae, f. – žrtvena posuda; ater, atra, atrum – crn; vellus, -eris, n. – vuna; agna, -ae, f. – ovca
- (3) Eumenides, -um, f. – Eumenide, božice srdžbe
- (4) ensis, -is, m. – mač; ferio, 4. – udariti, ubosti; sterilis, -e – neplodan; vacca, -ae, f. – krava
- (5) tum – zatim; Stygius, 3 – stiški, koji se odnosi na rijeku Stiks; incohare aras – započeti žrtvu
- (6) solidus, 3 – cijeli; taurus, -i, m. – bik; viscera, -um, n. – meso
- (7) pinguis, -e – masan; oleum, -i, n. – ulje; fundo, 3. fudi, fusum – izlijevati; ardeo, 2. arsi, arsurus – gorjeti, plamjeti; exta, -orum, n. – utroba
- (8) lumen, -inis, n. – svjetlost; ortus, -us, m. – izlazak
- (9) pes, pedis, m. – noga; mugio, 4. – tutnjiti; solum, -i, n. – tlo; iugum, -i, n. – vrh; copta = copta sunt
- (10) ululo, 1. – zavijati; umbra, -ae, f. – mrak, sjena
- (11) advento, 1. – primicati se, dolaziti; procul – daleko; profanus, 3 – neposvećen
- (12) conclamo, 1. – zavikati; vates, -is, f. – proročica; absisto, 3. -stiti, - – udaljiti se; lucus, -i, m. – gaj
- (13) invado, 3. -vasi, -vasum – stupiti na, pristupiti; vagina, -ae, f. – korice; eripio, 3. -ripui, -reptum – trgnuti; ferrum, -i, n. – mač
- (14) animus, -i, m. – srčanost; opus = opus est (+abl.) = treba, potrebno je; pectus, -oris, n. – srce; firmus, 3 = fortis, -e

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

47. Supponunt alii cultros tepidumque cruorem

Koju funkciju u rečenici ima podcrta na riječ? (v. 1)

- A. apozicije
- B. atributa
- C. objekta
- D. subjekta

(1 bod)

48. Supponunt alii cultros tepidumque cruorem

suscipiunt pateris. Ipse atri velleris agnam

Koji je prijevod podcrtanoga dijela stihova? (v. 1-2)

- A. Prihvatić će krv žrtvenom posudom.
- B. Prihvate krv žrtvenim posudama.
- C. Žrtvane će posude prihvati krv.
- D. Žrtvena posuda prihvati krv.

(1 bod)

49. suscipiunt pateris. Ipse atri velleris agnam

Aeneas matri Eumenidum magnaeque sorori
ense ferit, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam;

Koja od navedenih riječi ima funkciju indirektnoga objekta? (v. 2-4)

- A. atri
- B. velleris
- C. matri
- D. magnae

(1 bod)

50. **suscipiunt pateris. Ipse atri velleris agnam
Aeneas matri Eumenidum magnaequ sorori
ense ferit, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam;**

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadanih stihova? (v. 2-4)

- A. Crna se ovca uvijek žrtvuje.
- B. Eneja je prinio žrtvu svojoj majci.
- C. Prozerpini je prinesena žrtva.
- D. Teško je naći neplodnu kravu.

(1 bod)

51. **ense ferit, sterilemque tibi, Proserpina, vaccam;
tum Stygio regi nocturnas incohant aras**

Na koju se riječ u zadanim stihovima odnosi podcrtana riječ? (v. 4-5)

- A. ense
- B. tibi
- C. vaccam
- D. regi

(1 bod)

52. **tum Stygio regi nocturnas incohant aras**

Kakva je prema zadanome stihu žrtva? (v. 5)

- A. napuštena
- B. noćna
- C. sveta
- D. ukrašena

(1 bod)

53. pingue super oleum fundens ardentibus extis.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela stiha? (v. 7)

- A. izlivši masno ulje
- B. izlio je ulje i mast
- C. izlijevajući masno ulje
- D. izljevanjem ulja i masti

(1 bod)

54. Ecce autem primi sub lumina solis et ortus

Kakva je prema zadаноме stihu svjetlost? (v. 8)

- A. kasna
- B. mutna
- C. sunčeva
- D. zimska

(1 bod)

55. sub pedibus mugire solum et iuga copta moveri silvarum, visaeque canes ululare per umbram

Koji je prijevod podcrtanoga dijela stihova? (v. 9-10)

- A. vrhovi šuma su se pomaknuli
- B. vrhovi šuma su se počeli micati
- C. vrhovi šuma će se pomaknuti
- D. vrhovi šuma će se početi micati

(1 bod)

56. **silvarum, visaeque canes ululare per umbram adventante dea. "Procul, o procul este, profani,**

Čije glasanje prema zadanim stihovima najavljuje dolazak božice? (v. 10-11)

- A. pasa
- B. pijetlova
- C. sova
- D. vukova

(1 bod)

57. **adventante dea. "Procul, o procul este, profani," conclamat vates, 'totoque absistite luco;**

Koja riječ u zadanim stihovima ima funkciju atributa? (v. 11-12)

- A. dea
- B. procul
- C. vates
- D. toto

(1 bod)

58. **tuque invade viam vaginaque eripe ferrum:**

Koji je prijevod podcrtanoga dijela stiha? (v. 13)

- A. i ti pristupi na put
- B. i ti si pristupio putem
- C. i ti pristupajući putem
- D. i ti ćeš pristupiti na put

(1 bod)

59. tuque invade viam vaginaque eripe ferrum:

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 13)

- A. apozicije
- B. indirektnoga objekta
- C. priložne oznake
- D. subjekta

(1 bod)

60. nunc animis opus, Aenea, nunc pectore firmo."

Kakav prema zadatomu stihu mora biti Eneja? (v. 14)

- A. hrabar
- B. mudar
- C. pobožan
- D. ponizan

(1 bod)

61. Tko je od navedenih bio zaštitnik pjesnika Vergilija?

- A. Atik
- B. Mecenat
- C. Mesala
- D. Tibul

(1 bod)

62. Koje su životinje tema četvrte knjige *Georgika*?

- A. goveda
- B. konji
- C. pčele
- D. ptice

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječu ili s nekoliko riječi).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

63. **suscipiunt pateris. Ipse atri velleris agnam**

Kako podcrtana riječ glasi u genitivu singulara?

(1 bod)

64. **et solida imponit taurorum viscera flammis**

Kako podcrtani pridjev glasi u superlativu u istome rodu, broju i padežu?

(1 bod)

65. **silvarum, visaeque canes ululare per umbram**

Gramatički odredite podcrtanu riječ.

(1 bod)

66. **adventante dea. "Procul, o procul este, profani,"**

Koja se konstrukcija nalazi u zadatom stihu?

(1 bod)

67. Koje je rimske ime grčkoga boga Hada?

(1 bod)

68. Kako se zvao Enejin sin?

(1 bod)

69. Koju je kraljicu Eneja susreo u podzemnome svijetu?

(1 bod)

70. Kako se zvalo mitsko biće koje je čuvalo ulaz u podzemni svijet?

(1 bod)

Prazna Stranica

Latinski jezik

Prazna Stranica